

19.

DE O D U C E
M E D I T A T I O S . E V A N G E L I I
D O M I N I C Æ
S E X A G E S I M Æ

Additis S. Patrum dictis, Quæstio-

numq; aliquot decisione, ad ubiorem textus, cùm opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Aboënsi Academia.

P R A E S I D E

D N . A E S C H I L L O P E T R A E O

S. S. Theol. Doct. Profess. & Civitatis ejusdem Pastore.

Examini subiicit, in Auditorio Majori, horis solitis

Additum 20. Feb. 1650.

L A U R E N T I U S L . L A K E N I U S V V e r m l .

(A)

Theophylactus in Iucam.

Nunc tandem evexit, quod David et in persona Christi dixit: Aperiam, enim in quis in parabolis tu es meum; Loquitur itaq; per parabolas, Dominus propter multas. Nempe ut atreniores reddat auditores, & excite iliorum membra mad inquirendum que dicitur; tamen enim homines curiosius iuvet, gare de his quæ sunt ab seniora, manifesta autem negligere. Li indigni non intelligant quæ abstrusius sunt dicta.

(B)

Linbergus in b. Evanç.

Propositum nobis hoc Evangelium, quævis auditorum genera, quæ verbum Dei audiunt ut quisq; apud se diligenter exploret, inter quos ipse sit, & si immo studio, conzendant ut in fortissimam bonæ teiræ veniat, ubi verbum Dei cum fructu est,

A B O Æ.

Excudebat Petrus Wald/ Acad. Typogr. Anno 1650.

Admodum Reverendo in Christo patri ac Domino.

DN. M. SVENONI B. ELVE-

DALIO, Theologo celeberrimo, Carlstadiensi: Su-
perintendenti ejusdemq; Pastori longè meritissimo, me-
cœnati, promotori, Fautori, summo obser-
vantiæ cultu ætatem colendo.

Reverendis, præclarissimis, & præstantissimis Viris.

DN. M. LAURENTIO T. BILLI-
CHIO Pastori Mariestadiensi longè meritissimo.

DN. M. MAGNO S. MARIESTA-
DIENSI, Pastori in Frÿssdalen Vigilantissimo.

Reverendis, humanissimis, & Doctiss. Pastoribus fideliss.

DN. ANDREÆ FEGERENSI SENIORI
Pastori in Stoora Horn Laudatissimo.

DN. ANDREÆ FEGERENSI JUNIORI
Pastori in Fågre hospitalissimo.

DN. JONÆ T. FEGERENSI
Pastori in Ransberg Impigerissimo.

*Dominis mècœnatis, Fautoribus, Promotoribus, & amicis
suis ætatem de venerandis, hinc meditationens Sacrae res
verentè & officiose offert & dicat.*

LAURENTIUS L. LAKENIUS
Respondens:

DOMINICA
SEXAGESIMÆ

In Sanctæ & Summæ Laudandæ Trinitatis, Patris, filii,
& Spiritus Sancti Nomine.

Inclinate aurem vestram, & venite ad me: audite,
& vivet anima vestra. Isa. 55: 3. His verbis Deus pater
noster cœlestis clementissimus & benignissimus, paternè
vocat & invitat omnes ut ad se veniant proponit. Se ipsum
ut bonum Patrem, qui liberis salutaria quævis cupiat, &
nihil magis desideret quam ut liberi doctrinam ample-
ctantur salutarem: Deinde certiores reddit Deus suos
audatores, de emolumento & fructu accuratæ auscultationis
verbi sui: audite inquit & vivat anima vestra.
Si audiueritis verbum meum debita diligentia & sedulo
illud custodiveritis non ab eceritis illud vel neglexeritis,
tum vivat anima vestra. Sentieris illius salutarem fru-
ctum videlicet in hac vita, fidei confirmationem, con-
scientiam gaudium, & post hanc vitam, æternæ vitæ, ac
felicitatis lætitiam. De hoc in hodierno Evangelio.

Cremus autem Deum, ut Evangelium hodiernum ita medi-
tari queamus, ut cedat in nominis divini gloriam, nobis in
augmentum & incrementum doctrinae, & bonorum operum, in
spem & fiduciam, & tandem in æternam beatitudinem: Dica-
mus igitur. Pater noster &c.

EVANG. Luc. 8. v. 4. ad 13.

Cum autem turba plurima conveniret, de ciuitatibus
properarent ad eum, dixit per similitudinem.

Exiit qui seminat, seminare semen suum. Et dum
seminat, aliud cecidit secus viam, & conculcatum est,
& volucres cœli comedenterunt illud. Et aliud cecidit
supra petram & natum aruit, quia non habebat humo-
rem. Et aliud cecidit inter spinas: Et simul exor-
tae spinæ suffocaverunt illud. Et aliud cecidit in ter-
ram bonam: Et ortum, fecit fructum centuplum. Hæc dicens, clamacat: qui habet aures audiendi, au-
dit. Interrogabant autem eum discipuli ejus, quæ
esset hæc parabola. Quibus ipse dixit: vobis da-
tum est nosse Mysterium regni Dei, cæteris autem in
parabolis: utrūquid non videant, & audientes non
intelligant. Et autem hæc parabola: Semen est
verbum Dei. Qui autem secus viam, hi sunt qui
audiunt. deinde venit Diabolus, & tollit verbum de
corde eorum, ne credentes salviant. Nam qui su-
pra petram: qui cum audierint, cum gaudio suscipi-
uut. Et hi radices non habent: quia ad tempus cre-
dunt, & in tempore temptationis recedunt. Quod
autem in spinas cecidit hi sunt qui audierunt, & à soli-
citudinibus & divitijs & voluptatibus vita, cunctes,
suffocantur & non referunt fructum. Quod autem
in bonam terram hi sunt qui in corde bono & optimo
audientes, verbum retinent, & fructum afferunt in
patientia. Nemo autem lucernam accendens, operit
eam vase, aut subtrahit lectum ponit: Sed supra candela-
brum

brum ponit, ut intrantes videant Lumen. Non est enim occultum quod non manifestetur: Nec absconditum quod non cognoscatur & in palam veniat.

Refert S. Lucas quod Christus coram magno hominum Cœtu, parabolam quandam proposuerit de quodam seminante, cuius semen inter seminandum, aliud cecidit secus viam & conculcatum est, & volucres Cœli comedernnt illud: aliud supra petram & enatum exaruit quia non habuit humorem: aliud cecidit inter spinas & simul exortæ spinæ suffocaverunt illud: aliud cecidit in terram bonam, quod ortum fecit fructum centuplum. Cum discipuli interrogarunt eum de hujus parabolæ verò sensu: Respondet Jesus, illis datum esse noscere mysteria regni Dei, Cæteris autem in parabolis, ut videntes non videant & audientes non intelligant. Deinceps verò parabolam ordine exponit: quod videlicet Semen sit verbum Dei. Qui juxta viam hi sunt, qui audiunt, deinde venit Diabolus & tollit verbum de corde eorum ne credentes salvi fiant. Et qui supra Petram, sunt illi, qui cum audiverunt, cum gaudio suscipiunt verbum & hi radices non habent, qui ad tempus credunt & in tempore temptationis recedunt. Quod autem inter spinas cecidit hi sunt qui audierunt, & à lolicitudinibus & divitijs ac voluptatibus vitae suffocantur & non referunt fructum. Quod autem in terram bonam, hi sunt qui in corde bono audientes verbum retinent & afferunt fructum in patientia. Admonemur autem in hoc Evangelio de observatione Tertiij præcepti, audiendum videlicet esse verbum Dei studiose, ac diligenter & accuratè discendum. Excitamus etiam addorandum juxta petitionem secundam

Sicut ut pater noster cœlestis dedit nobis suum Sanctum Spiritum, ut per ejus gratiam credamus verbo ejus, & piè hic temporalem, illicq; æternam vitam degamus.

P A R T E S.

1. *De Seminantis Copiosa seminatione.*
2. *De Agri exiguo ex hac copiosa seminatione fructu.*

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & simpliciter tractare constituimus: *Omnipotens & eternus Deus, Pater noster cœlestis dilectissimus, nobis omnibus benedictus, cuiusq; utilièr & fructuose cedere faciat.*

P A R S P R I M A.

In qua meditamur:

I. Quinam hujusparabolæ auditores fuerint. S. Lucas in initio hujus, refert Christum iter fecisse per civitates & castella, prædicasse & Evangelizasse regnum Dei & habuisse secum 12. discipulos incomitatu & aliquas Mulieres quæ erant curatæ à spiritibus malignis & inimitatibus: Mariam quæ vocatur Magdalena de quâ septem Dæmones exierunt; Et Johannam uxorem chuzæ procuratoris Herodis, & Susannam & alias multas quæ ministrabant ei de facultatibus suis & præterea turbam plurimam convenisse, & è civitatibus properasse ad eum. Hi fuerunt Christi auditores, coram his incipit Christus concionari, & hanc parabolam inter alia proponit.

L. C. i. Diligentia hujus turbæ qve ex pagis & civitatibus properabant ad Christum, ad audiendum connoisse ejus, ad videndum & meditandum illius miracula nobis

nobis exemplo esse debent & incitamento, ut nos proponamus ex nostris pagis & civitatibus & ubi cuncti fuerimus, ad audiendas sacras conciones & ad meditanda illa miracula quae Evangelista testantur a Christo edita esse, & in hac ipsa parabola inquit Christus qui habet aures ad audiendum audiat. Omnes autem qui Sacras conciones contemnunt, blasphemant, & pro mortua litera habent: Quales sunt Enthusiastae qui revelationes privatas & visiones ac somnia jactitant, haec turba ex pagis & Civitatibus ad audiendum Christum properans in extremo die damnabit. Si ergo sanitas, si occasio vendredi ad templum; ad audiendas conciones, ne moremur sed properemus, non absimus sed adsumus, nullam jacturam rebus & negotijs domesticis adserit. Crebrior templi frequentatio & verbi Dei auscultatio. De multis erat sollicita Martha, Maria, vero sedens ad pedes Christi audiens eum concionantem, optimam partem elegisse dicitur. Lucæ. 10. audienda dicta sapientum cum attentione. Syr. 16. v. 23, 24. prov: 4. v. 1. Prov: 13. v. 12. Consistendum in cœtu presbyterorum ad audiendum narrationem Divinam, Syr. 9 v. 15. Nec ullus pudor nos inde abstrahet.

L. C. 2. Decet autem & nos gratos esse pro totius actantibus Dei donis in nos collatis. Libenter ergo juvemus ministerium Ecclesiasticum. Qui enim prophetam recipit in nomine prophetæ, mercedem prophetæ aceipiet Math. 10. v. 41. Juvemus etiam pauperes: dicet enim Christus in illa die: quatenus fecistis uni de fratribus meis mihi fecistis; Matth. 25. v. 40 Christus vero accepit alimena ab his mulieribus, ut doceret, aequum esse, ut qui ministerio docendi præsunt, de ministerio vivant, i. cor.

6. Et

9. Et qui fideliter officium in vocatione sua faciunt,
his DOMINUS de victu & amictu propicit.

II. Christi ad concionandum

promptitudinem: Mox cum animadverteret Christus
ad se ex pagis & civitatibus turbam plurimam avidam
audiendi suas conciones advenire, non moratur, sed ad
uerba facienda mox se componit id quod alias subinde
fecisse legitur, in templo Jerosolymitano, Joh. 10. in
Synagogis, ad lacum Genezaret, in monte, in deserto.
Mar. 1 v. 45.

L. C. Christi in officio prædicationis successores &
ministri verbi, Magistri sui vestigia diligenter sequantur,
sunt prompti & alacres ad informandum suos auditores
quacunq; data occasione, non se subtrahant, quia au-
ditores ingratiti interdum prolabore. Cogitent pij ver-
bi ministri optimam mercedem penes Deum repositam
essē. Faciantq; diligenter propter Deum officium
suum, minimè defraudabuntur suo premio: nec ideo,
intermittant officij sni partes, quod cogitare possunt mi-
nus attentè audiri verbum, sicut & hæc parabola manife-
stè ostendit; Sed nec ideo Christus officio desuit. Sy-
racides hortatur unum quemq; hominem ad officium
suum faciendum, Ecclesiastici. 6. v. 7. 8. & 9.

III. Modum concionandi, vi,

delicet parabolicum, dixit inquit Evangelista per parabolam. Eo eloquendi & concionandi genere Christus
natus est, prout vidit captum auditorum exigere, habuit Christus auditores illo tempore maximam par-
tem agricolas, quibus agrum colendi & seminandi ratio-
erat notissima. Dicit autem Salvator causam quare
per

per parabolas loquatur alijs præter discipulos, videlicet quod velit illis omnia tam plana facere & perspicua ut nullus conqueratur de obscuritate in suis concionibus. Hinc dicit Marc. cap. 4. v. 33. Christum talibus parabolis locutum fuisse eis sermonem prout poterant audire. Conqueritur autem Christus in responsione ad interrogacionem discipulorum de intellectu parabolæ, quod quidam auditores nihilominus manifestissima quaerunt; nolent intelligentes intelligere, & videntes cernere, ut crederent & salvi fierent. Et hæc perversitas eorum majorem cæcitatem secum trahit.

L. C. Boni concionatores Magistrum suum Christum imitantes, loquantur prout auditores simplicissimi quique queant intelligere, non querant solum placere eruditis & doctis in Ecclesia, sermone sublimi, sed vel maxime rationem habeant rudium in Ecclesia, quorum pars sine dubio maxima. Omnia factus sum omnibus, inquit Apostolus ut omnes lucrarer. Lac illis præbendum est, quibus solidior cibus non convenit. Non hoc curandum concionatori, si sapientes quidam simplicem sermonem aspernentur ac rideant, si eos pro indoctis habeant, modo utilitatem rudium auditorum querant, & omnia ad ædificationem pro eis fiant. Describit Syrach cap. 49. v. 6. bonum concionatorem. Talem qualēm jā divinum. Et in quib⁹ Apostolus Paulus maxime laboraverit in suis concionibus, patet ex ipsius verbis, Cor. 2. v. 1.

IV. Seminationis modū bon⁹

agricula exiens ad seminandū semen suum, per totū agrum spargit semen, juxta viam, supra petram, inter spinas, & in terram quandam bonam. Semen quod seminatur inquit Christus est verbum Dei, quod Deus seminat per

suos ministros. vocatur autem verbum Dei semen, quia sicut semen interram bonam projectum, resurgit multiplicatum: sic verbum Divinum in bono corde receptum facit fructus multiplices & bonorum operum multitudinem.

L. C. Quia semen illud pretiosum verbum Dei per totum agrum spargitur utiq; omnib; in Ecclesia membris nemine excluso proponitur. sicut & ita Christus verbum seminat, Matth. 11, v. 19. Jubet Christus Apostolos seminare verbum Evangelij per universum mundum & praedicare Evangelium omni creaturæ Marc. 16, v. 15. Joh. 1, v. 7 item cap. 17, v. 21. 1. Tim 2 v. 4.

Ita nullo modo penes seminantem ulla sit culpa exigui fructus, quasi parceret semini, vel agrum undiqueq; seminatum noluerit. nulla culpa est penes Deum quod pauci per verbum convertantur, siquidem ille omnibus mittit verbum suum in Ecclesia. nec defectus aliquis est in semine, est enim semen incorruptibile. ideoq; nulla ratione dici potest Deum esse causam tot hominum damnationis, ipsi sunt in causa salus ex Deo, perditio autem tua ex te Israel de hoc audiemus jam in secunda parte fusius.

SECUNDA PARS

Liberalitatem seminantis audivimus quomodo per totum agrum sparserit nobilissimum semen: quomodo videlicet Deus annunciet verbum suum in Ecclesia, in auris omnium hominum, ut ubiq; faciat hoc semen fructum. Nam audiemus quota pars fructum ferat, videlicet pars agri quarta & quare hoc fiat.

In

In qua meditamur.

I. Primā causā exigui & modici

proventus ex agro per totum seminato. Cecidit inquit Christus aliud secus viam h.e. Christo interprete, quidam sic negligenter audiunt in Ecclesia verbum Dei, ut veniat Diabolus, tollat verbum de corde eorum ne credentes salvantur. Diaboli, inquit Lutherus, in aere volitantes, quibusdam verbum ex corde surripiunt.

L. C. Cum ergo auditores manifestè impij & contemnptores sunt, & nullo modo applicant se ad attulandum & observandum verbum quod audiunt, mox adest Dia-
bolus verbum auditum ut in vanem sonitum per aures transire facit. Si vero, quod saepe fit, auditores ex infirmitate memoriae, & naturali obliuione, non omnia quae pro concione dicuntur, retinere possunt, dolent autem de sua obliuione, conqueruntur ac cibunt: me miserum quam labilis mihi est memoria. apud illos non habent Dia-
boli ullum locum, siquidem deliderium illud retinendi habent orandum itaq; ut Deus excitet in nobis amorem, sui verbi, memoriam nostram labilem confirmet, infernalem si ut corvum Diabolum abigat, ne verbum præ-
dicatum e cordibus nostris surripiat.

II. Alterā causā exigui proveni- tus in hoc agro regni coelestis est, inde quod aliud semen cecidit supra petram h.e. quidam auditores non quidem alpernantur verbum, sed recipiunt illud, incipiunt profi- cere, delectantur verbis, & propterea Christus eos non ita Diaboli mancipia facit, ut priores, Iterum hi qui ita be- nevolè suscipiunt verbum, non faciunt optatum fructum

de enim radices, sive constantia & perseverantia in amplectendo verbo cum tentationes incident, terrentur amissione honorū temporalium, famæ, vitæ, opum &c. Et potius deserunt Evangelium quod amplexi sunt, quam bona illa secularia, & sic fructum non ferunt. Sunt instar vitiosorum fructuum, qui cum ventis non impetuuntur, cum reliquis in suo loco manent, statim vero orta processa, arbore decutiuntur. Apud hos auditores, fructus vitæ æternæ sequi non potest, cum alijs multis fructibus qui ex verbo, & fide nascentur.

L. C. Quare orandus Deus pro constantia & perseverantia in vera fide ut non solum dum res sunt secundæ, sed etiam tempore temptationis, in statione nostra persistamus, perferamus & obduremus. Et si contingat ex fragilitate labi, ac prorsus succubemus, sed tandem viam is ac triumphemus.

III. Tertiā causā exigui prove.

tus Reddit adhuc ratio, quare ex toto agro non capitur fructus, quamvis undique satus. Videlicet: quod aliud cecidit inter spinas, & spinæ suffocaverunt semen, h.e. inquit Cgristus, quidam auditorum in Ecclesia à sollicitudinibus & devitijs ac voluptatibus vitæ suffocantur. Qui enim curis hujus vitæ indulget, querit & corrodit summo studio opes quam maximas, gravat cor suum, ut loquitur Christus Luc. 21. v. 34. Et fit hoc modo ut fructus pietatis suffocetur sicuti seges in spinis.

L. C. Per laborem quidem res querenda est, ac quisque pro modulo vocationis debitam diligentiam praestare tenetur, juxta illud in sudore vultus tui &c. Verum cum totus animus ex cura hac impenditur, ut divitias semper augeat, vix justum studium audiendi verbum Dei, at

consequendum, aeternam salutem suscipitur. Munda-
na potiora habentur. Hic itaq; orandum ardenter &
diligenter ut Deus nos servet a divitiarum desiderio &
det vieti nostro necessaria, non divitias vel paupertate-
tem. Prov. 30. 7.

IV. Proventum agri & quan-

tus ille fuerit. Tres partes agri infructiferae manse-
ruat, via, petra, spinetnm. Circa viam nihil exortum,
prophanii isti ho mines, nihil faciunt verbum, quare et-
iam fructum ferre non possunt. Qui ad tempus saltem
credunt & non perseverant, optatum fructum neq; fe-
runt, spinæ sive divitiæ cura & voluptates hujus mundi
bonum illud semen suffocant, ut absq; fructu maneat.
Interim quarta pars agri fructum fert & qnidem multi-
plicem, in patientia. Dolendum est ita esse. Inter-
rim in totum verbum hoc prædicatum non manet sine
fructu sicut & Deus ipse Isa. 55. v. 10. dicit sicut nix &
pluvia &c. Ita quarta pars agrifructum fert & qui-
dem magnum fructum centuplum videlicet. inveniu-
tur in Ecclesia in hoc agro regni colestis præter prosa.
nos istos contemptores verbi, præter inconstantes istos
homines amantes seminis hujus incorruptibilis non amato-
res hujus seculi, cum gaudio illud recipientes, in corde
bono recipientes, praeterea magno animo perferentes o-
mnia dura & adverse. Habentes divitias, quasi non haben-
tes. His referunt fructum optatum Deo gratum & libi-
psis salutarem.

L. C. i. Hec est consolatio insignis ministrorum
verbi quod labor ipsorum non sit futurus inanis
in Domino, 1. Cor. 15. Ut non propterea docendi offici

um intermittent quod vident paucos sese seriò emenda-re, & fructus veri Christianissimi ostendere.

L. C. 2. Dicuntur autem fructū ferre in PATIENTIA: quia homini Christiano opus est multā patientiā, ne temptationibus, malitia, & ingratitudine, hominum im-piorum à vera pietate de pelli sese patientur. Ut igitur inpatientia constantē veram pietatem sectemur, ver-bum Dei: (quod consolationes multiplices comple&tetur) diligenter audiamus, & cōnā Domini frequenter (digne-tamen) utamur.,

L. C. 3. Et si initio, cum Evangelion prædicatur, ali-qui non dum sunt terra bona: tamen non impossibile est Deo, ut ex ijs terram bonam efficiat. Poteſt enim viam duram seu ſemitam aratro legis in conscientia ita proſcindere, ut talis homo Evangelion recipiat & reti-neat. Poteſt petram duram malleo verbi ſuī contere-re, & Spiritu ſuo Sancto irrigare, ut fiat, fœcunda terra. Poteſt etiam ſpinas curarum hujus mundi divitiarum & volupptuum (per graves temptationes, amissionem, bonorum temporalium, aut mo-bos) ita uellere, ut bonum ſemen non amplius ſuffocetur. Interim tamen, cum videmus, apud maximam hominum partem Evangelion Christi prædicatum non afferre fructum, non ideo de veritate doctrinæ dubitemus. Semen enim verbi Dei bonum est: sed culpam auditoribus ad ſcribanus, qui ſemen non eo, quo debeat animo excipiunt. Hie enim est ſcopus hujus parabolæ: Quæ egregiè confutat Pontifi-cios, Anabaptistas & Schvvenckfeldianos, qui garriunt nos non habere, in Ecclesijs nostris ſynceram doctrinam quia non appareant boni fructus: in quo tamen falluntur non enim omnes nostri auditores mali ſunt.

Da

Dis quæ sumus omnipotens Deus, ut fumen verbi immensa misericordia tua in nos sparsum corde bono & puro retinentes fructum copiosum afferamus in patientia, per Dominum nostrum Iesum Christum.

Benedictio, & Claritas & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Virtus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen. Apoc, 7: 12

QUÆSTIONES.

AN verbum Dei vocale fit inutile, quia in plurimis non fert fructum? Neg.

Non enim decet tribuere culpam verbo, quæ est, auditorum verbi.. Homo non curat verbum auditum, Ergo verbum non est verum verbum. Diabolus non amat Deum. Ergo Deus non est verus Deus. Filius non honorat Patrem. Ergo Pater non est verus Pater, Latro non obedit Magistratui Ergo Rex non est verus Magistratus,

Hac amentia percuti debent homines ingrati & superbi, ut dicant & faciant non nisi perversa, & tamen. Communis est ista pestis, quod judicant homines de verbo, ex fructibus particularibus, & vitiosissime sic colligunt: Ubiq; non fiunt omnia verbi, ibi non est verbum verum. Apud hos aut alios non fiunt omnia ergo non habent verbum verum.

Majorem negat præsens Evang dicens: licet Multa verbum fieri, cadet inter Spinæ, petrosa, in via, Ergo est falsa. Sufficit ergo ad veritatē verbi, quarta pars agri boni imò septē millia servata in ista Israël sub Elia, & reliquæ in Ecclesiæ E, qui totā massâ spectant merito offendūtur verbo. Sed qui reliquias spectant, sciunt quod satis sit, fructū esse in reliquijs, etiam si in alijs sit inutile.

II. An ex illis verbis Christi vobis datum est nosce-
re mysteria regni Dei, reliquis autem (ut Mattheus
addit) non datum est, sequatur quod Deus ab aeterno
in sece decreverit, quibusdam hominibus dare vitam
aeternam sine respectu fidei, illisq; solis dare Myste-
riorum Divinam intelligentiam fidem & paeniten-
tiam, reliquis reprobatis & ab omni aeternitate ad
interitum destinatis ex absoluto Dei odio? Neg.

Reclamat huic sententiæ dictum Apostoli: Deus
vult omnes homines salvos fieri & ad agnitionem veri-
tatis pervenire. 1 Tim. 2. v. 4. & locus, Petri Epist.
Pet. 3. v. 9. Deus non vult ut ullus pereat sed ut omnes
convertantur ad paenitentiam. Cū enim ad nuptias filij sui
volet dicens: Omnia esse parata venite &c. utiq; Illumina-
tos oculos mentis dare fidem & paenitentiam; per verbum
prædicatum auditum & meditatum. Vult qui igitur ver-
bum audiunt discendi studio, meditantur, querunt, inter-
rogant, sicut hoc loco discipuli Christi, his, datum est no-
sse mysteria regni Dei, hos vult illuminare per verbum
cumq; primitias Spiritus acceperunt vult orantibus in-
crementum dare. Qui autem verbum aspernantur
& blasphemant, his non datum est nosse mysteria
regni Dei. Hi relicti in coecitate sua magis excœ-
cantur, ut quo magis verbo Dei redargu-
untur eò magis adversum illud
ejusq; veros pracones ex
asperrentur.

¶¶(O)¶¶